

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ – ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΔΟΞΑΣΤΑΚΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΝΝΟΙΑ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	6
1.1 Έννοια και χρησιμότητα των οικονομικών καταστάσεων.....	6
1.2 Περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις λογιστικές διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας που προέρχονται από τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	7
1.2.1 Ισολογισμός.....	8
1.2.2 Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.....	10
1.2.3 Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων.....	10
1.2.4 Προσάρτημα.....	11
1.3 Θεμελιώδεις αρχές της πραγματικής εικόνας και απόλυτης σαφήνειας.....	11
1.4 Υιοθετούμενη δομή του ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσεως.....	12
1.5 Ποιους ενδιαφέρουν οι οικονομικές καταστάσεις.....	12
1.5.1 Σκοποί μετόχων – επενδυτών.....	13
1.5.2 Σκοποί των δανειστών μιας επιχείρησης.....	14
1.5.3 Σκοποί της διοίκησης της επιχείρησης.....	14
1.5.4 Σκοποί των ανταγωνιστών μιας επιχείρησης.....	14
1.5.5 Σκοποί των ελεγκτών των οικονομικών καταστάσεων.....	14
1.5.6 Σκοποί λοιπών ομάδων ενδιαφερομένων.....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	16
2.1 Έννοια της ανάλυσης.....	16
2.2 Θεμελιώδεις λογιστικές αρχές.....	16
2.3 Η ανάγκη για χρηματοοικονομική ανάλυση.....	18
2.4 Είδη αναλύσεως λογιστικών καταστάσεων.....	18
2.4.1 Είδη ανάλυσης ανάλογα με την θέση εκείνου ο οποίος τη διενεργεί.....	18
2.4.2 Είδη ανάλυσης ανάλογα με τα στάδια διενέργειας της.....	19
2.5 Μέθοδοι αναλύσεως λογιστικών καταστάσεων.....	19
2.6 Κατηγορίες αριθμοδεικτών.....	20
2.7 Πρότυπα συγκρίσεως αριθμοδεικτών.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	22
3.1 Γενικά περί ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	22
3.2 Επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται σε κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	23
3.3 Νομική μορφή των επιχειρήσεων προς ενοποίηση.....	24
3.3.1 Έλεγχος και δημοσιότητα ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	25
3.4 Κανόνες που διέπουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	26
3.5 Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ανώνυμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης.....	27
3.5.1 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των ανώνυμων εταιρειών.....	27
3.5.2 Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και τρόπος δημοσιότητάς τους.....	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....30

4.1	Αρμόδια όργανα για τη σύνταξη και υπογραφή των οικονομικών καταστάσεων.....	30
4.2	Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων των ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης από τους ελεγκτές.....	31
4.3	Η πρόσκληση συγκλήσεως της Γενικής Συνέλευσης.....	32
4.3.1	Σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης – καθολική Γενική Συνέλευση – αυτόκλητη Γενική Συνέλευση.....	32
4.4	Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα.....	33
4.4.1	Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.....	33
4.4.2	Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στην Ελλάδα.....	33
4.4.3	Επιπτώσεις από την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα.....	34
4.5	Δημοσιότητα των οικονομικών καταστάσεων που δεν έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.....	35
4.5.1	Καταχώριση στο μητρώο Ανώνυμης Εταιρείας και δημοσίευση του στο Φ.Ε.Κ.....	35
4.6	Δημοσιότητα και έλεγχος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.....	37
4.6.1	Υποχρεώσεις των εταιρειών που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.....	37
4.6.2	Δημοσιότητα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων που είναι συντεταγμένες σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.....	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ – ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΙΑΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	40
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	50
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	51

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στις μέρες μας, η Λογιστική έχει εξελιχθεί με θεαματικό τρόπο. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας οδήγησε σε μεγάλο βαθμό στην αυτοματοποίηση των λογιστικών εργασιών και στην ανάπτυξη των κλάδων της λογιστικής επιστήμης. Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι να παρουσιάσει στοιχεία σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών, έτσι ώστε να γίνουν αντιληπτές οι σχετικές έννοιες. Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνει και προσδιορίζει τις οικονομικές καταστάσεις, αλλά και πώς επιτυγχάνεται η δημοσίευσή τους και με ποιους τρόπους μπορεί να γίνει η ανάλυσή τους. Στο τέλος, γίνεται αναφορά σε μερικές από τις πιο βασικές οικονομικές καταστάσεις μιας ανώνυμης εταιρείας για δύο χρήσεις.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η λογιστική όχι μόνο δεν είναι μία μονοδιάστατη επιστήμη, αλλά διαδραματίζει ρόλο πρωταρχικό στις σύγχρονες οικονομίες. Η λογιστική γνώση αναδεικνύεται σε απαραίτητο εργαλείο για όσους μελετούν τα δεδομένα των οικονομικών μονάδων, επενδύουν στο χρηματιστήριο, συμμετέχουν σε εταιρείες, δανείζουν ή δανείζονται. Στην ουσία είναι μία μέθοδος της επιστήμης της χρηματοοικονομικής που σκοπός της είναι η πληροφόρηση της διοίκησης των επιχειρήσεων για τη σωστή και αποτελεσματική διαχείρισή τους, μέσω της συγκέντρωσης, καταγραφής, ταξινόμησης και μελέτης των οικονομικών γεγονότων που συνθέτουν τη δραστηριότητά τους. Οι οικονομικές καταστάσεις είναι τα μέσα με τα οποία οι πληροφορίες γνωστοποιούνται στους διάφορους ενδιαφερόμενους. Θα μπορούσαμε επομένως να πούμε ότι αποτελούν το τελικό προϊόν της χρηματοοικονομικής λογιστικής. Τα διάφορα στοιχεία δεν παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλυτικά, αλλά αντίθετα περιληπτικά κατά λογαριασμό με τον τίτλο κάθε λογαριασμού και το αντίστοιχο ποσό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΝΝΟΙΑ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1.1 Έννοια και χρησιμότητα των οικονομικών καταστάσεων

Είναι δεδομένο ότι απαιτείται η τυποποίηση της λογιστικής απεικόνισης και παρακολουθήσεως, με ομοιομορφους και επιστημονικά παραδεκτούς κανόνες και σε ειδικά σχεδιασμένους λογαριασμούς, όλων των επιμέρους φάσεων του κυκλώματος της επιχειρηματικής δράσεως της επιχειρήσεως, που συνίσταται σε μια συνεχή και αδιάκοπη εισροή στην επιχείρηση και εκροή, από αυτήν, αξιών (υλικών ή άυλων αγαθών και χρημάτων). Τα δεδομένα των λογαριασμών αυτών, αφού προηγηθεί η σύμφωνα με τους κανόνες της Λογιστικής ενδεικνυόμενη επεξεργασία τους, ταξινομούνται συστηματικά σε πίνακες, οι οποίοι καταρτίζονται σε τακτικές χρονικές περιόδους, αποκαλούνται λογιστικές (ή οικονομικές) καταστάσεις και δημοσιοποιούνται για την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων (μετόχων, επενδυτών, πιστωτών, προμηθευτών, πελατών, εργαζομένων στην επιχείρηση, δημόσιας διοικήσεως) και γενικά του κοινωνικού συνόλου, από το οποίο η σύγχρονη μορφή της μεγάλης επιχειρήσεως αντλεί τα επίσης μεγάλα κεφάλαια της.

Για την ελληνική λογιστική ορολογία προσιδιάζει ο όρος «λογιστικές καταστάσεις», ως αποδίδων σαφέστερα το περιεχόμενο τους. Οι δημοσιευόμενες οικονομικές καταστάσεις αυτές περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές πληροφορίες και αποβλέπουν πρωτίστως στην πληροφόρηση των χρηματοδοτών της επιχειρήσεως, δηλαδή των επενδυτών (μετόχων, ομολογιούχων) και γενικά των πιστωτών, οι οποίοι ενδιαφέρονται κυρίως για την παρούσα και μελλοντική χρηματοοικονομική της θέση και κερδοφορία, γι' αυτό αποκαλούνται «χρηματοοικονομικές καταστάσεις» και ο τομέας της Λογιστικής που ασχολείται με την κατάρτιση τους καλείται «Χρηματοοικονομική Λογιστική».

Αξιοσημείωτο είναι ότι η σημερινή επιχειρηματική δραστηριότητα κυριαρχείται από τη μεγάλη επιχείρηση της ανώνυμης εταιρείας, η οποία αντλεί τα τεράστια κεφάλαια που απασχολεί από το κοινωνικό σύνολο. Για την προστασία και καλή διαχείριση, από τις διοικήσεις των Α.Ε., των κεφαλαίων του κοινωνικού συνόλου έχουν περιληφθεί ειδικές διατάξεις στη νομοθεσία περί εταιρειών. Βέβαια και για την

προστασία της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, έχουν περιληφθεί ειδικές διατάξεις επειδή διαχειρίζονται κεφάλαια του κοινωνικού συνόλου αλλά και γιατί οι σύγχρονες αντιλήψεις τις θεωρούν κύτταρα της σύγχρονης οικονομίας που εκπληρώνουν κοινωνικοοικονομικό σκοπό.

Βασικό μέσο υλοποίησης της επιδιωκόμενης προστασίας, με τις προαναφερθείσες ειδικές διατάξεις, αποτελεί ο εξωτερικός έλεγχος που έχει οργανωθεί στην ανώνυμη εταιρεία και αποτελείται από ανεξάρτητους και ειδικών προσόντων επαγγελματίες ελεγκτές, οι οποίοι υποχρεούνται να διενεργούν τον ενδεικνυόμενο έλεγχο στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και να βεβαιώνουν, με τη δημοσιευόμενη μαζί με αυτές Έκθεση Ελέγχου τους, εάν οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν με απόλυτη σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διαρθρώσεως και της χρηματοοικονομικής θέσεως καθώς και των αποτελεσμάτων χρήσεως της εταιρείας.

1.2 Περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις λογιστικές διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας που προέρχονται από τις Οδηγίες της Ε.Ε.

Σε γενικές γραμμές η Ελληνική Νομοθεσία προβλέπει την σύνταξη συγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων στις επιχειρήσεις. Πιο συγκεκριμένα: Ο νόμος 2190/ 1920 «περί ανωνύμων εταιρειών», επιβάλλει σε κάθε χρήση τη σύνταξη των εξής οικονομικών καταστάσεων:

- i. του Ισολογισμού (άρθρα 41-42α),
- ii. του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» (άρθρο 42β § 1 και 2) και γ) του «Πίνακα Διάθεσης Κερδών» (άρθρο 42β § 3).

Ο Κ.Β.Σ. (Π.Δ. 186/1992) επιβάλλει στην επιχείρηση που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας (σήμερα κύκλος εργασιών πάνω από 1.000.000 εκατομμύριο Ευρώ), να «συντάσσει για κάθε χρήση και να καταχωρεί στο βιβλίο απογραφών»:

- α) Τον ισολογισμό,
- β) Το λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως»,
- γ) Τον «πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων», και
- δ) Το προσάρτημα

Η διάρθρωση των λογαριασμών στο λογιστικό σχέδιο έχει ως εξής:

Λογαριασμοί ισολογισμού:

Ομάδα 1 Πάγιο Ενεργητικό

Ομάδα 2 Αποθέματα

Ομάδα 3 Απαιτήσεις – Διαθέσιμα

Ομάδα 4 Καθαρή Θέση – Προβλέψεις

Ομάδα 5 Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Λογαριασμοί Εκμεταλλεύσεως:

Ομάδα 6 Οργανικά Έξοδα Κατ' Είδος

Ομάδα 7 Οργανικά Έσοδα Κατ' Είδος

Ομάδα 8 Λογαριασμοί Αποτελεσμάτων

Λογαριασμοί Κοστολόγησης:

Ομάδα 9 Αναλυτικής Λογιστικής

Λογαριασμοί Τάξεως:

Ομάδα 10 Λογαριασμοί Τάξεως

Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα. Από αυτά το βασικό και κύριο έγγραφο είναι ο ισολογισμός και τα άλλα τρία είναι παρακολουθήματά του.

1.2.1 Ισολογισμός

Ο ισολογισμός μιας επιχείρησης συνοψίζει την οικονομική της κατάσταση σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, γι' αυτό και η εικόνα που παρέχει είναι στατική. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης ομαδοποιημένα (με κριτήριο το χρόνο παραμονής τους σε αυτή) σε πάγια, κυκλοφορούντα και διαθέσιμα και οι πηγές των κεφαλαίων της (ίδια κεφάλαια, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες

υποχρεώσεις). Δηλαδή, ο ισολογισμός δείχνει ποια περιουσιακά στοιχεία έχουν αποκτηθεί και με τι κεφάλαια έχει χρηματοδοτηθεί η απόκτησή τους. Συνήθως συντάσσεται την τελευταία μέρα της κάθε διαχειριστικής περιόδου (συνήθως έτος, άρα στις 31/12), χωρίς να αποκλείεται η χρήση να τελειώνει στο τέλος άλλου μήνα.

Στο ενεργητικό περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα στην εταιρεία, άσχετα με το αν έχουν εξοφληθεί η όχι και από τα οποία αναμένεται μελλοντικό όφελος. Τα πάγια περιλαμβάνουν μέσα που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για την παραγωγή των προϊόντων και υπηρεσιών της. Στο παθητικό περιλαμβάνονται οι πηγές από τις οποίες χρηματοδοτούνται τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στο ενεργητικό, χωρίς οι πηγές αυτές να βρίσκονται σε αμφιμονοσήμαντη σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που χρηματοδοτούνται. Επομένως, τα στοιχεία του ενεργητικού ταξινομούνται σε ομάδες με βάση το κριτήριο της ρευστότητας (δηλ. κατά πόσο γρήγορα μπορούν να ρευστοποιηθούν κάποια στοιχεία) και έχουμε σύμφωνα με αυτό:

- Πάγιο ενεργητικό: Τα στοιχεία εκείνα τα οποία δεν πρόκειται να ρευστοποιηθούν εντός μίας λογιστικής χρήσης (π.χ. Ακίνητα, συμμετοχές σε επιχειρήσεις, μακροπρόθεσμες απαιτήσεις).
- Κυκλοφορούν ενεργητικό: Τα στοιχεία εκείνα τα οποία προβλέπεται ότι θα ρευστοποιηθούν εντός μίας λογιστικής χρήσης (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές εισπρακτέες, απαιτήσεις έναντι πελατών).
- Διαθέσιμο ενεργητικό: Τα μετρητά που βρίσκονται στο ταμείο, καθώς και κάθε στοιχείο που μπορεί να ρευστοποιηθεί αμέσως (π.χ. καταθέσεις όψεως).

Από την άλλη πλευρά, τα στοιχεία του παθητικού ταξινομούνται σε ομάδες με βάση το κριτήριο της ληκτότητας των υποχρεώσεων (δηλ. κατά πόσο γρήγορα πρέπει να εξοφληθούν οι υποχρεώσεις) και με βάση αυτό έχουμε:

- Βραχυπρόθεσμο παθητικό: Οι υποχρεώσεις οι οποίες λήγουν εντός μίας λογιστικής χρήσης (π.χ. υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές, οφειλόμενοι φόροι).
- Μακροπρόθεσμο παθητικό: Οι υποχρεώσεις οι οποίες λήγουν μετά την πάροδο μίας λογιστικής χρήσης (π.χ. ομολογιακά δάνεια, υποχρεώσεις για μακροπρόθεσμα δάνεια).

- Κεφάλαιο: Οι υποχρεώσεις της επιχείρησης απέναντι στους μετόχους της (το κεφάλαιο που έχει κατατεθεί από τους μετόχους στην επιχείρηση).

Ισχύει σύμφωνα με την θεμελιώδη εξίσωση της λογιστικής:

Ίδια Κεφάλαια + Παθητικό = Ενεργητικό

1.2.2 Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Η κατάσταση αποτελεσμάτων δείχνει τα έσοδα και τα έξοδα μιας εταιρείας ομαδοποιημένα με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να εμφανίζονται ξεχωριστά τα αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) που προκύπτουν από τις λειτουργικές δραστηριότητες της εταιρείας για μία περίοδο, τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα για την ίδια περίοδο και τα έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα της ίδιας της ίδιας επίσης περιόδου. Επομένως, τα μεγέθη της δεν είναι στατικά ή συγκυριακά αλλά εκφράζουν, σε όρους αξίας, τη δραστηριότητά της σε ολόκληρη τη χρήση. Με τον όρο έσοδο εννοούμε κάθε αύξηση της καθαρής θέσης μίας επιχείρησης, η οποία προέρχεται από τις δραστηριότητές της, (πώληση εμπορευμάτων, παροχή υπηρεσιών) ενώ έξοδο είναι κάθε μείωση της καθαρής θέσης μίας επιχείρησης, η οποία προέρχεται από τις δραστηριότητές της (χρησιμοποίηση υπηρεσιών τρίτων, μίσθωση ξένων περιουσιακών στοιχείων). Η σχέση που συνδέονται μεταξύ τους είναι η ακόλουθη: Κέρδος = Έσοδα – Έξοδα

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται τα μεγέθη των εσόδων από πωλήσεις, του κόστους πωληθέντων, των λειτουργικών δαπανών, του φόρου εισοδήματος και των καθαρών κερδών. Δηλαδή, η κατάσταση αυτή περιέχει κρίσιμα στοιχεία γι' αυτό βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος του αναλυτή, ο οποίος από τη μελέτη των μεγεθών της και το συσχετισμό τους με εκείνα του ισολογισμού, παράγει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες και αδυναμίες της επιχείρησης.

1.2.3 Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων

Ο πίνακας αυτός παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση διαθέτει το αποτέλεσμα που πέτυχε, κέρδος ή ζημία. Αναφέρονται τα καθαρά κέρδη ή ζημιές χρήσεως, και αν υπάρχουν υπόλοιπα κερδών ή ζημιών από προηγούμενη χρήση και

αποθεματικά προς διάθεση. Από το αλγεβρικό άθροισμα που προκύπτει αφαιρούνται οι φόροι και αν η οικονομική μονάδα έχει κέρδος, διατίθεται στους μετόχους σύμφωνα με τον νόμο και την απόφαση που λαμβάνεται από το αρμόδιο κάθε φορά όργανο. Αν τα αποτελέσματα είναι αρνητικά, δηλαδή έχουμε ζημιά, μεταφέρονται στην επόμενη χρήση. Καταρτίζεται υποχρεωτικά, καταχωρείται στο βιβλίο απογραφών και δημοσιεύεται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε χρήσεως μαζί με τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

1.2.4 Προσάρτημα

Το προσάρτημα αποτελεί απαραίτητο συμπλήρωμα των οικονομικών καταστάσεων καθώς δίνονται πρόσθετες ή επεξηγηματικές πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές μπορεί να αφορούν:

- ✓ τις μεθόδους αποτίμησης διαφόρων στοιχείων ή πιθανές αλλαγές αυτών
- ✓ τις μεθόδους υπολογισμού των αποσβέσεων
- ✓ τις νέες μετοχές που εξέδωσε ή μεταβίβασε
- ✓ τα ποσά φόρων που οφείλονται
- ✓ μεταβολές παγίων

1.3 Οι θεμελιώδεις αρχές της «πραγματικής εικόνας» και της «απόλυτης σαφήνειας» είναι οι εξής:

α) Ο ισολογισμός πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία που στην πραγματικότητα είχε η εταιρεία κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού της, ταξινομημένα συστηματικά, κατά κατηγορίες και με απόλυτα σαφείς τίτλους λογαριασμών.

β) Οι τίτλοι των λογαριασμών που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι κατάλληλοι, ώστε με απόλυτη σαφήνεια να προκύπτει το είδος και η νομική και οικονομική θέση των περιουσιακών στοιχείων που απεικονίζουν και όλα αυτά πρέπει να ανταποκρίνονται με την πραγματικότητα.

γ) Τέλος, για να προκύπτει με απόλυτη σαφήνεια η πραγματική εικόνα της περιουσιακής διαρθρώσεως, της χρηματοοικονομικής θέσεως και των αποτελεσμάτων χρήσεως, πρέπει:

- i. οι λογαριασμοί να ταξινομούνται, στον ισολογισμό, συστηματικά και μεθοδικά και να ομαδοποιούνται σε ομοειδείς κατηγορίες, ανάλογα με το βαθμό ρευστοποιήσεως των στοιχείων του ενεργητικού και το βαθμό ληκτότητας των στοιχείων του παθητικού,
- ii. κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων να εφαρμόζονται οι λογιστικές αρχές και οι κανόνες αποτιμήσεως που προβλέπει ο νόμος.

1.4 Υιοθετούμενη δομή του Ισολογισμού και Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Η λογιστική θεωρία και πρακτική έχει καθιερώσει δύο τύπους ισολογισμού, τον οριζόντιο και τον κάθετο. Ο οριζόντιος τύπος του ισολογισμού έχει το σχήμα του λογαριασμού και στηρίζεται στην εξίσωση: Ενεργητικό= Ίδια Κεφάλαια + Υποχρεώσεις. Στο αριστερό σκέλος καταχωρούνται τα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού και στο δεξιό σκέλος οι υπό ευρεία έννοια υποχρεώσεις. Στον κάθετο τύπο του ισολογισμού τα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού καταχωρούνται καθέτως, προσθαιρούμενα κατά κατηγορίες, με κύρια επιδίωξη τον προσδιορισμό και εμφάνιση στον ισολογισμό του κεφαλαίου κινήσεως.

Όπως για τον ισολογισμό έτσι και για την κατάσταση του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσεως, από τη λογιστική θεωρία και πρακτική έχουν καθιερωθεί οι εξής δύο βασικοί τύποι: 1) Ο οριζόντιος τύπος, ο οποίος έχει το σχήμα του λογαριασμού και στο μεν σκέλος της χρεώσεως (το αριστερό) καταχωρούνται τα έξοδα, στο δε σκέλος της πιστώσεως (το δεξιό) τα έσοδα και 2) Ο κάθετος τύπος, στον οποίο τα κονδύλια των εσόδων και εξόδων ομαδοποιούνται σε κατηγορίες και καταχωρούνται καθέτως, προσθαιρούμενα κατά κατηγορίες.

1.5 Ποιους ενδιαφέρουν οι οικονομικές καταστάσεις

Η ερμηνεία και η αξιολόγηση των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων απαιτεί μία κάποια εξοικείωση με τις βασικές μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Παρακάτω αναφέρονται οι διάφορες κοινωνικές ομάδες, οι οποίες κάνουν χρήση των λογιστικών πληροφοριών:

- Μέτοχοι (τωρινοί και μελλοντικοί), επενδυτές διάφοροι,
- Πιστωτικά ιδρύματα
- Προμηθευτές/ πιστωτές
- Πελάτες
- Προσωπικό
- Ανταγωνιστές
- Κεντρική εξουσία
- Τοπική εξουσία
- Άλλες επίσημες αρχές
- Εργατικά συνδικάτα
- Επαγγελματικές οργανώσεις
- Το κοινό
- Χρηματοοικονομικοί αναλυτές και σύμβουλοι
- Ακαδημαϊκοί και ερευνητές

Οι σκοποί που επιδιώκονται και η έμφαση που δίνεται στα επιμέρους στοιχεία, κατά την ανάλυση, σε κάθε μία από τις πιο πάνω κατηγορίες ενδιαφερομένων είναι οι εξής:

1.5.1 Σκοποί μετόχων – επενδυτών

Οι επενδυτές που, κατά κανόνα, είναι και μέτοχοι μίας επιχείρησης, είναι εκείνοι που δίνουν τα επιχειρηματικά κεφάλαια, τα οποία εκτίθενται σε ποικίλους κινδύνους. Τα κεφάλαια αυτά αποτελούν την ασπίδα προστασίας των δανειακών κεφαλαίων της επιχείρησης. Έχοντας επενδύσει κεφάλαια στην επιχείρηση, οι μέτοχοι ενδιαφέρονται για την όλη δραστηριότητά της, την κερδοφόρα δυναμικότητά της, την οικονομική της κατάσταση και τη διάρθρωση των κεφαλαίων της, δεδομένου ότι για την εκτίμηση της αξίας των μετοχών μίας επιχείρησης είναι απαραίτητα όλα αυτά τα στοιχεία. Παράλληλα, ενδιαφέρονται και για τη θέση της μέσα στον κλάδο για τα μελλοντικά της κέρδη και την εξέλιξη τους διαχρονικά. Ομοίως, πρέπει να συνεκτιμήσουν και άλλους παράγοντες που έμμεσα επηρεάζουν τη δραστηριότητα της επιχείρησης, όπως η γενική οικονομική κατάσταση, η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της, η ποιότητα της διοίκησης της, η θέση που κατέχει ο κλάδος μέσα σε όλη την οικονομία.

1.5.2 Σκοποί των δανειστών μιας επιχείρησης

Δανειστές μιας επιχείρησης είναι όλοι εκείνοι που με τη μία ή την άλλη μορφή δανείζουν σε αυτήν κεφάλαια. Τα δανειακά αυτά κεφάλαια έχει συγκεκριμένη υποχρέωση η επιχείρηση να τα εξυπηρετήσει (με την καταβολή των τόκων) και να τα επιστρέψει, ανεξάρτητα από την οικονομική της κατάσταση και τα οικονομικά της αποτελέσματα. Σε αντίθεση με τους σκοπούς των επενδυτών – μετόχων της επιχείρησης, οι δανειστές – πιστωτές της, δίδουν μεγάλη έμφαση στην πραγματική αξία των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης με βάση τη δυνατότητα ρευστοποιήσεώς τους. Οι βραχυχρόνιοι δανειστές ενδιαφέρονται π.χ. για το βαθμό ρευστότητας και την ταχύτητα κυκλοφορίας των κυκλοφοριακών στοιχείων της επιχείρησης. Οι μακροχρόνιοι δανειστές ενδιαφέρονται π.χ. για την ασφαλή πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών εισροών και κεφαλαίων της επιχείρησης.

1.5.3 Σκοποί της διοίκησης της επιχείρησης

Οι διοικούντες μιας επιχείρησης που ενδιαφέρονται για τον προσδιορισμό της οικονομικής της κατάστασης, την κερδοφόρο δυναμικότητά της και τη μελλοντική της εξέλιξη, στοχεύουν μέσω της χρηματοοικονομικής ανάλυσης στο να έχουν κάθε στιγμή πλήρη εικόνα αναφορικά σε όλους τους τομείς λειτουργίας της. Επίσης, βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση σε σχέση με άλλους αναλυτές, καθώς μπορούν να κάνουν συνεχή χρήση των βιβλίων και να αξιοποιούν πολύτιμες εσωτερικές, μη δημοσιευμένες, πληροφορίες.

1.5.4 Σκοποί των ανταγωνιστών μιας επιχείρησης

Οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις προσπαθούν να αντλήσουν πληροφορίες από τις δημοσιευόμενες οικονομικές καταστάσεις της, προκειμένου να τις χρησιμοποιήσουν προς όφελός τους και να εδραιώσουν περισσότερο τη θέση τους στην αγορά και στον κλάδο.

1.5.5 Σκοποί των ελεγκτών των λογιστικών καταστάσεων

Οι ελεγκτές, δηλαδή το δημόσιο με τις υπηρεσίες του, παρακολουθούν τη δραστηριότητα και την απόδοση των επιχειρήσεων και ασχολούνται με τον έλεγχο των οικονομικών τους στοιχείων και τελικά διατυπώνουν τα πορίσματά τους, σχετικά με την ακρίβεια αυτών. Ένας από τους βασικούς σκοπούς των ελεγκτών είναι ο εντοπισμός

ηθελημένων ή μη σφαλμάτων και ατασθαλιών, τα οποία, αν δεν επισημανθούν και δεν αναφερθούν, δίνουν μία εσφαλμένη εικόνα για την επιχείρηση, πράγμα που είναι αντίθετο με τις γενικά παραδεκτές αρχές της Λογιστικής.

1.5.6 Σκοποί λοιπών ομάδων ενδιαφερομένων

Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων χρησιμοποιείται και από άλλες ομάδες ενδιαφερομένων, οι οποίοι, ανάλογα με τον σκοπό που επιδιώκουν, δίνουν και ανάλογη έμφαση στα διάφορα επιμέρους στοιχεία. Έτσι, οι συνδικαλιστικές ενώσεις των εργαζομένων μπορούν να κάνουν χρήση των μεθόδων ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων, για να αξιολογήσουν την οικονομική θέση της επιχείρησης, προκειμένου να υπογράψουν με αυτήν συλλογική σύμβαση εργασίας και να επιτύχουν καλύτερους όρους αμοιβών και εργασίας για τα μέλη τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1 Έννοια της ανάλυσης

Οι οικονομικές καταστάσεις αποτελούν «πηγή» πρωτογενών δεδομένων (λογιστικών στοιχείων ή μεγεθών) τα οποία, κατά κανόνα, από μόνα τους δεν είναι σημαντικά αλλά μπορούν να αποκτήσουν σπουδαιότητα, όταν π.χ. προσδιορίζεται η μεταξύ τους σχέση ή προσδιορίζεται ή συγκρίνεται ο ρυθμός μεταβολής τους. Συνεπώς, οι οικονομικές καταστάσεις δεν παρέχουν έτοιμες χρήσιμες πληροφορίες. Οι χρήσιμες πληροφορίες θα προκύψουν μόνο μετά από επεξεργασία των δεδομένων αυτών, με τη βοήθεια ορισμένων τεχνικών ή μέσων ανάλυσης. Ο κάθε χρήστης ή αναλυτής, ανάλογα με τις δικές του ανάγκες, θα προσπαθήσει με τη βοήθεια των τεχνικών αυτών να αποσπάσει από τις οικονομικές καταστάσεις τις «κρυμμένες» πληροφορίες που επιθυμεί. Με την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τερματίζεται ο ρόλος της λογιστικής από τεχνική άποψη και αρχίζει ένας άλλος ρόλος, πιο σημαντικός, που αποσκοπεί στη διερεύνηση, αξιολόγηση και ερμηνεία των στοιχείων που περιέχονται σε αυτές, ώστε να μπορούν οι χρήστες να σχηματίζουν γνώμη για την επιχειρησιακή επίδοση και χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης.

2.2 Οι Θεμελιώδεις λογιστικές αρχές

Η ανάλυση, η καταχώρηση, η συγκέντρωση και η παρουσίαση των γεγονότων που επηρεάζουν την οικονομική κατάσταση μίας επιχείρησης στηρίζονται σε μια σειρά θεμελιωδών λογιστικών αρχών όπως είναι οι ακόλουθες:

- Αρχή της λογιστικής μονάδας: Κάθε επιχειρηματική μονάδα θεωρείται ότι έχει δικά της μέσα δράσεως και δικές της υποχρεώσεις, τόσο έναντι τρίτων, όσο και έναντι των φορέων της, και ότι αποτελεί ξεχωριστή και αυτοτελή οντότητα. Υπάρχουν περιπτώσεις που θεωρείται λογιστική οντότητα, για λόγους σκοπιμότητας, ένας όμιλος επιχειρήσεων.
- Αρχή της συνέχειας: Η λογιστική μονάδα συνεχίζει τη δραστηριότητά της για αόριστο χρονικό διάστημα (μέχρι να υλοποιήσει το πρόγραμμά της και εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της).
- Αρχή της νομισματικής μονάδας: Οι λογιστικές εκθέσεις χρησιμοποιούν μία και μόνο μία νομισματική μονάδα.

- Αρχή της περιοδικότητας: Έχει επιβληθεί η συμβατική διαίρεση της ζωής των επιχειρηματικών μονάδων σε ίσα χρονικά διαστήματα, και ο περιοδικός προσδιορισμός των αποτελεσμάτων τους (λογιστική περίοδος = τρίμηνο, εξάμηνο, έτος)
- Αρχή του κόστους: Η καταγραφή και παρουσίαση των στοιχείων μιας λογιστικής μονάδας γίνεται πάντα με βάση το κόστος. Το κόστος είναι καθορισμένο, αντικειμενικό και επαληθεύσιμο.
- Αρχή της πραγματοποίησης εσόδων: Ένα έσοδο θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί και μπορεί να αναγνωρισθεί, όταν έχει λάβει χώρα συναλλαγή – ανταλλαγή. Η πώληση (αγαθών ή παροχή υπηρεσιών) είναι το κρίσιμο γεγονός για την επίτευξη του εσόδου.
- Αρχή της συσχετίσεως των εξόδων με τα έσοδα: Τα έξοδα θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται κατά την ίδια λογιστική χρήση που πραγματοποιούνται και τα έσοδα που συνδέονται με αυτά. Επομένως, η αναγνώριση των εσόδων προηγείται και έπεται αυτή των εξόδων.
- Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων: Το λογιστικό αποτέλεσμα της χρήσεως προκύπτει ως διαφορά μεταξύ των εσόδων και των εξόδων με βάση την αρχή της συσχετίσεως. Έσοδα ή έξοδα προηγούμενων ή επομένων χρήσεων δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Κάθε χρήση θεωρείται ανεξάρτητη.
- Αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων: Οι επιχειρηματικές μονάδες οφείλουν να χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές μεθόδους και διαδικασίες από περίοδο σε περίοδο, ώστε να αποκλείονται οι αλλοιώσεις των λογιστικών μεγεθών από τις λογιστικές αλλαγές.
- Αρχή της αντικειμενικότητας: Οι λογιστικές μετρήσεις και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτές πρέπει να είναι αμερόληπτα και επαληθεύσιμα (αποδεικτικά έγγραφα, δικαιολογητικά).
- Αρχή της επαρκούς αποκαλύψεως: Οι λογιστικές καταστάσεις μιας επιχείρησης πρέπει να περιλαμβάνουν όλες εκείνες τις πληροφορίες που θεωρούνται αναγκαίες, ώστε να μην είναι παραπλανητικές.

2.3 Η ανάγκη για χρηματοοικονομική ανάλυση

- ❖ Η πλέον σημαντική πηγή πληροφοριών για τη δραστηριότητα μιας επιχείρησης είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις (ισολογισμοί & Κ.Α.Χ.)
- ❖ Ωστόσο, οι λογιστικές καταστάσεις παρουσιάζουν ορισμένα μειονεκτήματα, τα οποία δυσχεραίνουν το έργο των αναλυτών. Τα πιο σημαντικά μειονεκτήματα είναι:
  - Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις λογιστικές καταστάσεις είναι πολύ συνοπτικά και ανομοιόμορφα κατανομημένα, δεδομένου ότι, για την κατάρτισή τους δεν υπάρχει ένας ενιαίος και υποχρεωτικός τύπος για όλες τις επιχειρήσεις.
  - Ο χρόνος που συνήθως μεσολαβεί από το τέλος της χρήσεως, στην οποία και αναφέρονται οι λογιστικές καταστάσεις, μέχρι τη στιγμή της δημοσίευσής τους στο ευρύ κοινό, είναι αρκετά μεγάλος.
  - Ένας τρόπος για να αντιμετωπιστούν, στα πλαίσια του εφικτού, τα παραπάνω μειονεκτήματα και να εξαχθούν όσο το δυνατόν πιο ασφαλή συμπεράσματα, είναι η χρηματοοικονομική ανάλυση.
  - Η χρηματοοικονομική ανάλυση ασχολείται με τον υπολογισμό των κατάλληλων μεγεθών και σχέσεων, που είναι σημαντικές και χρήσιμες για τη λήψη οικονομικής φύσεως αποφάσεων.

2.4 Είδη αναλύσεως λογιστικών καταστάσεων

2.4.1 Υπάρχουν δύο είδη ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων, ανάλογα με τη θέση εκείνου ο οποίος τη διενεργεί:

- a. Η εσωτερική ανάλυση η οποία γίνεται από πρόσωπα που βρίσκονται σε άμεση σχέση με την επιχείρηση και που μπορούν να προσφύγουν στα λογιστικά της βιβλία για να ελέγξουν τους επιμέρους λογαριασμούς και τα λογιστικά έγγραφα. Το βασικό πλεονέκτημα αυτού του είδους της λογιστικής ανάλυσης είναι ότι επιτρέπει σε αυτόν που τη διενεργεί να ελέγξει τις διάφορες μεθόδους και διαδικασίες που εφαρμόστηκαν. Με τον τρόπο αυτό, η ανάλυση αποκτά μεγαλύτερη διαύγεια και επιτρέπει στον αναλυτή να εμβαθύνει σε αυτή.
- b. Η εξωτερική ανάλυση πραγματοποιείται από πρόσωπα που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση και βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στα στοιχεία που δημοσιεύονται στις λογιστικές καταστάσεις και στις εκθέσεις του Διοικητικού

Συμβουλίου και των ελεγκτών. Έτσι, ο αναλυτής δεν μπορεί να διεισδύσει βαθύτερα μέσα στην επιχείρηση και το έργο του είναι τόσο δυσκολότερο, όσο πιο συνοπτικά είναι τα στοιχεία που δημοσιεύονται.

2.4.2 Είδη ανάλυσης ανάλογα με τα στάδια διενέργειάς της

Σε γενικές γραμμές η διαδικασία της ανάλυσης περιλαμβάνει δύο βασικές φάσεις. Στην πρώτη φάση που ονομάζεται τυπική ανάλυση, γίνεται έλεγχος των αρχών της σαφήνειας, της ειλικρίνειας και της ομοιομορφίας και αποτελεί κατά κάποιο τρόπο προπαρασκευαστικό στάδιο της δεύτερης φάσης. Στη δεύτερη φάση, που ονομάζεται και ουσιαστική ανάλυση, αφού υπολογιστούν οι σχετικοί αριθμοδείκτες αρχίζει μια σύγκριση των διαφόρων μεγεθών που αποβλέπει στον εντοπισμό των τάσεων αλλά και των πιο σημαντικών αποκλίσεων.

2.5 Μέθοδοι αναλύσεως λογιστικών καταστάσεων

Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι οι οποίες χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των επιχειρήσεων και μπορούν να ταξινομηθούν στις παρακάτω βασικές κατηγορίες:

- ✓ Διαστρωματική μέθοδος αναλύσεως ή ανάλυση κοινού μεγέθους.
- ✓ Συγκριτική ή διαχρονική μέθοδος αναλύσεως.
- ✓ Εξειδικευμένες μέθοδοι, π.χ. ανάλυση του νεκρού σημείου κλπ.
- ✓ Ολοκληρωμένα ποσοτικά μοντέλα αριθμοδεικτών.

Μια ιδιαίτερα σημαντική μέθοδος ανάλυσης λογιστικών καταστάσεων, είναι αυτή της διαστρωματικής ανάλυσης, η οποία και περιλαμβάνει την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων κοινού μεγέθους και τον υπολογισμό διαφόρων αριθμοδεικτών. Στη διαστρωματική ανάλυση κοινού μεγέθους, προκειμένου να διευκολυνθούν οι οποιεσδήποτε συγκρίσεις, κάθε στοιχείο του ισολογισμού διαιρείται με το σύνολο του ενεργητικού ή του παθητικού και κάθε στοιχείο της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης διαιρείται με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων.

Με τον τρόπο αυτό, η κατάσταση κοινού μεγέθους του ισολογισμού παρουσιάζει κάθε στοιχείο αυτού ως ποσοστό επί τοις εκατό του συνόλου του ενεργητικού ή του παθητικού. Εξάλλου, η κατάσταση κοινού μεγέθους των αποτελεσμάτων χρήσης

παρουσιάζει κάθε στοιχείο αυτών ως ποσοστό επί τoις εκατό των καθαρών πωλήσεων. Συχνά, είναι εποικοδομητικό να ευρεθεί το ποσοστό συμμετοχής κάθε στοιχείου ξεχωριστά στο σύνολο κάποιας κατηγορίας στοιχείων. Έτσι, φαίνεται αμέσως η σχετική σπουδαιότητα π.χ. των κυκλοφοριακών και μη κυκλοφοριακών στοιχείων ή το σχετικό ύψος χρηματοδότησης από βραχυχρόνιους ή μακροχρόνιους πιστωτές.

2.6 Κατηγορίες αριθμοδεικτών

- i. Δείκτες χρηματοοικονομικής μόχλευσης (ή δείκτες χρέους ή δείκτες βιωσιμότητας) & δείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης

Με τους δείκτες αυτούς εκτιμάται η ικανότητα μιας επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, καθώς και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

- ii. Δείκτες ρευστότητας

Οι δείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της βραχυχρόνιας οικονομικής κατάστασης μιας επιχειρήσεως, όσο και της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

- iii. Δείκτες αποδοτικότητας ή δείκτες αποτελέσματος

Οι συγκεκριμένοι δείκτες μετρούν την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης, τη δυναμικότητα των κερδών της και την ικανότητα της διοικήσεώς της. Με άλλα λόγια οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν το βαθμό επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχειρήσεως σε δεδομένη χρονική περίοδο.

- iv. Δείκτες δραστηριότητας

Χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης στην αξιοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων, στο κατά πόσο δηλαδή γίνεται ικανοποιητική ή όχι χρησιμοποίηση αυτών.

- v. Επενδυτικοί δείκτες

Οι αριθμοδείκτες αυτοί αποτυπώνουν τη χρηματιστηριακή συμπεριφορά μιας εταιρείας. Π.χ. είναι δυνατόν να συσχετίζονται τη χρηματιστηριακή της τιμή, με τον

αριθμό των μετοχών της, τα κέρδη της, τα μερίσματα που αποκόπτει, τις πωλήσεις της, κλπ.

2.7 Πρότυπα συγκρίσεως αριθμοδεικτών

Ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διαφόρων αριθμοδεικτών μίας επιχείρησης, πολλές φορές παρέχει μόνον ενδείξεις για την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της. Για το λόγο αυτό ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δεν είναι δυνατόν να μας δώσει πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσης της επιχείρησης, αν δεν συγκριθεί με άλλους αντιπροσωπευτικούς ή πρότυπους αριθμοδείκτες ή αν δεν συσχετισθεί με τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες μιας σειράς προηγούμενων χρήσεων.

Πρότυπα συγκρίσεων αριθμοδεικτών, μπορούν να αποτελέσουν τα παρακάτω:

- Αριθμοδείκτες για μια σειρά παλαιότερων οικονομικών δεδομένων των λογιστικών καταστάσεων της συγκεκριμένης επιχείρησης.
- Αριθμοδείκτες ορισμένων ανταγωνιστριών επιχειρήσεων, επιλεγμένων με κατάλληλα κριτήρια.
- Αριθμοδείκτες που να αναφέρονται στους μέσους όρους του κλάδου στον οποίον ανήκει η μελετώμενη επιχείρηση.
- Λογικά πρότυπα του αναλυτή, τα οποία πολλές φορές βασίζονται στην πείρα του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

3.1 Γενικά περί ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σχηματίζονται με την ενοποίηση των επί μέρους ετησίων (ατομικών) οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνονται στον όμιλο, για αυτό και ονομάζονται ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ενοποίηση είναι η κατάρτιση (άρθρο 90, παρ.2,ν.2190/1920 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν (άρθρο 100, παρ.1,ν.2190/1920):

- ✓ Ενοποιημένο ισολογισμό (κατάσταση οικονομικής θέσης)
- ✓ Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης (κατάσταση συνολικών εσόδων)
- ✓ Ενοποιημένο πίνακα κίνησης ιδίων κεφαλαίων
- ✓ Ενοποιημένη κατάσταση ταμιακών ροών
- ✓ Ενοποιημένο προσάρτημα
- ✓ Ενοποιημένη κατάσταση διάθεσης κερδών (προαιρετική)

Δύο επιχειρήσεις συνιστούν έναν Όμιλο Επιχειρήσεων όταν μια επιχείρηση μπορεί να διοικήσει την άλλη. Κάθετος Όμιλος είναι η απλούστερη μορφή Ομίλου όταν μια μητρική επιχείρηση ελέγχει άμεσα μια ή περισσότερες θυγατρικές. Οριζόντιος Όμιλος συνδεδεμένων επιχειρήσεων υπάρχει όταν:

- ✚ Οι επιχειρήσεις έχουν τεθεί υπό ενιαία διεύθυνση κατόπιν συμβάσεων ή του καταστατικού τους και
- ✚ Τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα των επιχειρήσεων αποτελούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα.

Βασική αρχή σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι ότι απαλείφονται οι μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου οικονομικές πράξεις και συναλλαγές. Συνδεδεμένη ή εξαρτημένη επιχείρηση έχουμε όταν μια επιχείρηση έχει την πλειοψηφία, δηλαδή ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του κεφαλαίου μιας άλλης, τότε οι δύο αυτές επιχειρήσεις είναι συνδεδεμένες ή εξαρτημένες επιχειρήσεις. Μητρική, είναι

η εταιρεία που έχει την πλειοψηφία, θυγατρική είναι η επιχείρηση που ελέγχεται και τέλος συγγενής είναι η επιχείρηση στην οποία η μητρική (ή θυγατρική) ασκεί επιρροή χωρίς να έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου αυτής (20% - 50%).

Υποχρέωση να συντάξει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20 έχει κάθε επιχείρηση που διέπεται από το ελληνικό δίκαιο και είναι μητρική με την έννοια της περιπτώσεως α' της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/20. Σύμφωνα λοιπόν με αυτό μητρική θεωρείται μια επιχείρηση προς μια άλλη που λέγεται θυγατρική όταν (η μητρική):

- 1) Έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (θυγατρικής), έστω και αν η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής εταιρείας.
- 2) Έχει τον έλεγχο της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (θυγατρικής), ύστερα από συμφωνία με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής.
- 3) Συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα, είτε άμεσα, είτε μέσω τρίτων, να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της επιχείρησης αυτής (θυγατρικής).
- 4) Έχει ασκεί δεσπίζουσα επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση (θυγατρική). Δεσπίζουσα επιρροή υπάρχει όταν η μητρική επιχείρηση διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, δηλαδή μέσω τρίτων που ενεργούν για λογαριασμό της επιχειρήσεως αυτής, τουλάχιστον το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και, ταυτόχρονα, ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της τελευταίας.

3.2 Επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 91 του Κ.Ν. 2190/20, απαλλάσσονται από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων οι μητρικές επιχειρήσεις επενδύσεων χαρτοφυλακίου και διαχειρίσεως αμοιβαίων κεφαλαίων με τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο αυτό. Ακόμα οι τραπεζικές επιχειρήσεις και τα άλλα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία εξαιρούνται γενικά από τις διατάξεις που αναφέρονται

στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις (άρθρο 112 παρ.12). Επίσης, δεν υπάρχει σχετική υποχρέωση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 92 και 112 παρ. 11 του Κ.Ν. 2190/20 και στην περίπτωση που κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού της μητρικής επιχείρησης, το σύνολο των υποκειμένων σε ενοποίηση επιχειρήσεων δεν υπερβαίνουν με βάση τις τελευταίες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, τα όρια των δύο (2) από τα τρία (3) κριτήρια που ισχύουν και αναφέρουμε παρακάτω.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ευχέρεια της απαλλαγής αυτής παρέχεται και στις επιχειρήσεις που παύουν να υπερβαίνουν τα όρια αυτά σε δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς χρήσεις και παύει να παρέχεται η απαλλαγή αυτή, όταν υπερβούν τα όρια αυτά σε δύο (2) συνεχείς χρήσεις. Επίσης, πρέπει να αναφέρουμε ότι η απαλλαγή δεν ισχύει αν μία από τις υποκειμένες επιχειρήσεις είναι εταιρεία, της οποίας οι μετοχές έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο αξιών κράτους μέλους της Ε.Ε. (άρθρο 92 παρ. 3).

3.3 Νομική μορφή των επιχειρήσεων προς ενοποίηση

Για να υπάρχει υποχρέωση ενοποίησης θα πρέπει η εταιρική μορφή είτε της μητρικής είτε μίας ή περισσότερων από τις ενοποιημένες επιχειρήσεις να είναι είτε ανώνυμη εταιρεία, είτε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, είτε ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία (άρθρο 90).

Η σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν δημιουργεί οποιαδήποτε υποχρέωση φορολογική ή άλλη για τις επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, αλλά ούτε και δικαίωμα μερίσματος, πέραν των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προκύπτουν από τις επί μέρους (ετήσιες) οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων αυτών και οι οποίες εκτός των ενοποιημένων καταστάσεων, εξακολουθούν να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν τις δικές τους ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Η μητρική απαλλάσσεται από την υποχρέωση να αναλύει στο προσάρτημα της ορισμένες πληροφορίες για τις θυγατρικές της, όπως το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων και το συνολικό αποτέλεσμα της τελευταίας χρήσης, εφόσον οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες καταστάσεις που καταρτίζει (άρθρο 43α του Κ.Ν. 2190/20 παρ. 1 περ. β' εδάφιο τελευταίο).

3.3.1 Έλεγχος και δημοσιότητα ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Κάθε επιχείρηση που καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20, υποχρεούται να τις υποβάλλει στον έλεγχο ενός ή περισσότερων ορκωτών ελεγκτών.

Ο υπεύθυνος για τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων πρέπει να πιστοποιεί ότι οι καταστάσεις αυτές έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/20 και ότι η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης βρίσκεται σε συμφωνία με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ίδιας χρήσης. Για το σκοπό αυτό η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης πρέπει να τίθεται υπόψη του ελεγκτή, τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την υποβολή της σε δημοσιότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 109 του Κ.Ν. 2190/20.

Κάθε επιχείρηση που καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία είναι υποχρεωμένη να τις υποβάλλει έγκαιρα στην κατάλληλη δημοσιότητα, μαζί με την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και το σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 109 του Ν. 2190/20.

Η δημοσιότητα πραγματοποιείται ως εξής:

- Κατάθεση στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών της οικείας νομαρχίας είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν από την συνεδρίαση της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων,
- Δημοσίευση στην εφημερίδα της κυβερνήσεως (με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας της νομαρχίας).

Σημειώνουμε ότι από το νόμο δεν απαιτείται η αυτούσια δημοσίευση του ενοποιημένου ισολογισμού και της ενοποιημένης κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως σε πολιτική ή οικονομική εφημερίδα, όπως, αντίθετα απαιτείται από τις διατάξεις της παρ. 5, άρθρου 43β, του Ν. 2190/20 για τον ετήσιο ισολογισμό και τα αποτελέσματα των Α.Ε. και Ε.Π.Ε. Συνεπώς, μια τέτοια δημοσίευση των πιο πάνω ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, μαζί με το σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου είναι προαιρετική.

3.4 Κανόνες που διέπουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Σχετικά με τη μορφή εμφανίσεως και ταξινομήσεως των λογαριασμών στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα χρήσεως περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- i. Η δομή του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσεως και η μορφή εμφανίσεώς τους, απαγορεύεται να μεταβάλλεται από τη μία χρήση στην άλλη.
- ii. Οι λογαριασμοί που προβλέπονται στα υποδείγματα ισολογισμού, λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων, καταχωρούνται ξεχωριστά ο καθένας και με τη σειρά και την αρίθμηση που καθορίζεται στα υποδείγματα αυτά.
- iii. Λογαριασμός για τον οποίο δεν υπάρχει ποσό, ούτε της κλειόμενης ούτε της προηγούμενης χρήσεως, παραλείπεται μαζί με τον αριθμό του, ο οποίος αριθμός παραμένει στον ισολογισμό ασυμπλήρωτος.
- iv. Απαγορεύεται οποιοσδήποτε συμψηφισμός μεταξύ κονδυλίων των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού ή των λογαριασμών εσόδων και εξόδων και η εμφάνιση μόνο της μεταξύ τους διαφοράς.
- v. Απαγορεύεται η καταχώρηση ανομοιογενών στοιχείων στον ίδιο λογαριασμό.
- vi. Επιτρέπεται η περαιτέρω ανάλυση των λογαριασμών που περιλαμβάνονται στα υποδείγματα, με τον όρο ότι δεν θα μεταβάλλεται η σειρά τους.
- vii. Επιτρέπεται η προσθήκη και άλλων λογαριασμών, εφόσον το περιεχόμενο τους δεν περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς των υποδειγμάτων και με τον όρο ότι δεν θα μεταβάλλεται η αρίθμηση των υποχρεωτικών λογαριασμών.
- viii. Επιτρέπεται η συγχώνευση λογαριασμών των υποδειγμάτων ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσεως, με τον όρο ότι οι συγχωνευόμενοι λογαριασμοί θα αναλύονται στο προσάρτημα.
- ix. Η δομή και οι τίτλοι των λογαριασμών που έχουν αραβική αρίθμηση στα υποδείγματα, πρέπει να προσαρμόζονται ανάλογα, όταν η ειδική φύση της επιχείρησης το απαιτεί, ώστε οι χρησιμοποιούμενοι τίτλοι λογαριασμών να υποδηλώνουν με σαφήνεια τα απεικονιζόμενα στοιχεία.
- x. Ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσεως και ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, καταρτίζονται σε δύο τουλάχιστον στήλες, στις

οποίες αντιπαρατίθεται, συγκριτικά, τα αντίστοιχα και ομοειδή κονδύλια της κλεισμένης και της προηγούμενης χρήσης.

- xι. Όταν ένα περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού έχει σχέση με περισσότερους από έναν υποχρεωτικούς λογαριασμούς του υποδείγματος ισολογισμού, το στοιχείο αυτό καταχωρείται στο λογαριασμό (του υποδείγματος) στον οποίο προσιδιάζει περισσότερο.
- xii. Οι αποσβέσεις του πάγιου ενεργητικού καταχωρούνται στο Ενεργητικό, αφαιρετικά από την αξία κτήσεως ή ιδιοκατασκευής κάθε στοιχείου, έτσι ώστε για κάθε λογαριασμό να εμφανίζεται: η αξία κτήσεως ή ιδιοκατασκευής, οι συσσωρευμένες μέχρι την λήξη της χρήσεως αποσβέσεις και η αναπόσβεστη αξία του πάγιου στοιχείου.
- xiii. Οι προβλέψεις για υποτίμηση στοιχείων του ενεργητικού καταχωρούνται στο ενεργητικό, αφαιρετικά από την αξία κάθε στοιχείου.

3.5 Ετήσιες (ατομικές και ενοποιημένες) οικονομικές καταστάσεις των Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

3.5.1 Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των Α.Ε. περιλαμβάνουν:

- a. τον ενοποιημένο Ισολογισμό,
- b. τα ενοποιημένα Αποτελέσματα Χρήσεως,
- c. τον ενοποιημένο Πίνακα Κίνησης Ιδίων Κεφαλαίων,
- d. την ενοποιημένη Κατάσταση Ταμιακών Ροών,
- e. το ενοποιημένο προσάρτημα

Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και πρέπει να καταρτίζονται με σαφήνεια και να ανταποκρίνονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Ακόμα πρέπει να εμφανίζουν την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης, καθώς και των αποτελεσμάτων χρήσης του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές και οι καθοριζόμενες λοιπές κινητές αξίες είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά υποχρεούνται να δημοσιοποιούν τα ακόλουθα:

α) Ετήσια Οικονομική Έκθεση εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη κάθε οικονομικής χρήσεως, που περιλαμβάνει:

- τις ελεγμένες ατομικές και ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, συνοδευόμενες από τις οικείες Εκθέσεις Ελέγχου των αρμόδιων ελεγκτών,
- την ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

β) Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση του πρώτου εξαμήνου της οικονομικής χρήσεως εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη του, που περιλαμβάνει:

- τις ατομικές και ενοποιημένες εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις, συνοδευόμενες από τις οικείες Εκθέσεις Επισκόπησης των αρμόδιων ελεγκτών,
- την Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

γ) Τριμηνιαίες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το πρώτο και το τρίτο τρίμηνο της οικονομικής χρήσεως, εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη έκαστου τριμήνου.

3.5.2 Ετήσιες (ατομικές και ενοποιημένες) οικονομικές καταστάσεις των Ε.Π.Ε. και τρόπος δημοσιότητάς τους

Οι οικονομικές καταστάσεις των Ε.Π.Ε. καταρτίζονται από το λογιστήριο της εταιρείας με ευθύνη και φροντίδα των διαχειριστών και υπογράφονται από τους διαχειριστές και τον υπεύθυνο του λογιστηρίου, δηλαδή από δύο τουλάχιστον πρόσωπα καθόσον στην ΕΠΕ δεν υφίσταται πρόεδρος. Ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων καθώς και η Έκθεση Ελέγχου, εφόσον η εταιρεία υπάγεται στον έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών, υφίσταται υποχρέωση να δημοσιεύονται στο Δελτίο Α.Ε. και ΕΠΕ καθώς και σε πολιτικές και οικονομικές εφημερίδες. Η δημοσίευση πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες προ της τακτικής συνελεύσεως των εταίρων. Το ανώτατο χρονικό όριο, από της λήξεως της χρήσεως, μέσα στο οποίο πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η σύνταξη του ισολογισμού της ΕΠΕ, είναι 2 μήνες και 10 ημέρες. Η συνέλευση των εταίρων συγκαλείται από τους διαχειριστές. Η πρόσκληση συγκλήσεως της συνελεύσεως, περιλαμβάνουσα την ημέρα, την ώρα, τον τόπο και επιδίδεται εγγράφως και αποδεδειγμένως στους εταίρους, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της συνέλευσης. Εάν όμως συμφωνούν άπαντες οι εταίροι δύνανται να συνέλθουν σε συνέλευση χωρίς την τήρηση των διατυπώσεων αυτών και εφόσον

άπαντες είναι παρόντες και συμφωνούν, εγκύρως αποφασίζουν επί παντός θέματος αρμοδιότητας της συνελεύσεως. Η μητρική επιχείρηση και όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις της αποτελούν επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση όταν, είτε η μητρική επιχείρηση είτε μία ή περισσότερες θυγατρικές της επιχειρήσεις έχουν την εταιρική μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

4.1 Αρμόδια όργανα για τη σύνταξη και υπογραφή των οικονομικών καταστάσεων

Το Δ.Σ. που είναι υπόχρεο για τη διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας της εταιρείας, βαρύνεται και με τη φροντίδα κατάρτισεως των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες βέβαια καταρτίζονται από το Λογιστήριο της εταιρείας που ενεργεί κατ' εντολή του Δ.Σ. και μετά την κατάρτισή τους εγκρίνονται με ειδική απόφαση του Δ.Σ.

Η Έκθεση Διαχειρίσεως του Δ.Σ. προς την τακτική Γενική Συνέλευση πρέπει να τεθεί υπόψη των ελεγκτών, για επαλήθευση των λογιστικών κονδυλίων της με τις οικονομικές καταστάσεις, «τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση», η οποία συνέρχεται υποχρεωτικά εντός έξι (6) το πολύ μηνών από της λήξεως της χρήσεως. Το ανώτατο χρονικό όριο κατάρτισεως των οικονομικών καταστάσεων είναι πέντε (5) μήνες από τη λήξη της χρήσης. Σύμφωνα με τις προθεσμίες γίνεται αντιληπτό ότι οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι καθ' όλα έτοιμες τουλάχιστον σε πέντε μήνες και δέκα ημέρες από της λήξεως της χρήσεως.

Για να ληφθεί από τη γενική συνέλευση έγκυρη απόφαση πάνω στις οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο, πρέπει να έχουν υπογραφεί από τρία διαφορετικά πρόσωπα δηλαδή από: α) τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του, β) το διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο και σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος σύμβουλος ή η ιδιότητα του συμπίπτει με εκείνη των ανωτέρω προσώπων, από ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου που ορίζεται από αυτό, και γ) τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου. Οι παραπάνω σε περίπτωση διαφωνίας από πλευράς νομιμότητας του τρόπου κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, οφείλουν να εκθέτουν εγγράφως τις αντιρρήσεις τους στη γενική συνέλευση.

Οι πράξεις του ισολογισμού και το κλείσιμο αυτού περατούνται εντός των ακόλουθων προθεσμιών από τη λήξη της χρήσεως: i) εντός τριών (3) μηνών, οι ατομικές επιχειρήσεις, προσωπικές εταιρείες, Ε.Π.Ε., κοινοπραξίες, κοινωνίες ΑΚ και αστικές εταιρείες, ii) εντός τεσσάρων (4) μηνών οι ανώνυμες εταιρείες, συνεταιρισμοί, δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, γ) εντός έξι (6) μηνών, οι αλλοδαπές

επιχειρήσεις και οι εκμεταλλευόμενες ποντοπόρα πλοία. «Οι παραπάνω προθεσμίες δεν μπορούν να υπερβούν την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος».

4.2 Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων των Α.Ε. και ΕΠΕ από τους ελεγκτές

Για να ληφθεί έγκυρα απόφαση από την τακτική Γενική Συνέλευση σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, αυτές πρέπει να έχουν ελεγχθεί προηγουμένως από δύο τουλάχιστον ελεγκτές, οι οποίοι ορίζονται πάντοτε από την προηγούμενη τακτική Γενική Συνέλευση και προέρχονται από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, οπότε επιτρέπεται η εκλογή ενός ελεγκτή. Οι ελεγκτές οφείλουν να διενεργήσουν τον έλεγχο που περιγράφεται στις διατάξεις αυτές και μετά τη λήξη της χρήσεως υποχρεούνται να υποβάλλουν στην τακτική Γενική Συνέλευση «Έκθεση περί του πορίσματος του ελέγχου τους». Αξίζει να σημειωθεί ότι το Πιστοποιητικό (Έκθεση) Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, το οποίο στο εξής μετονομάζεται σε Έκθεση Ελέγχου η οποία καταρτίζεται σύμφωνα με τα «Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα».

Προκειμένου οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές να χορηγήσουν την Έκθεση ελέγχου τους πρέπει να παραδοθούν σε αυτούς:

- οι οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες πρέπει να έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. και να έχουν υπογραφεί από τα προβλεπόμενα τρία πρόσωπα τα οποία αναλύσαμε στην ενότητα 3.1
- η Έκθεση Διαχείρισεως του Δ.Σ. προς τη Γενική Συνέλευση

Οι ανώνυμες εταιρείες, οι ΕΠΕ και οι ετερόρρυθμες κατά μετοχές καθώς και οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες υποχρεούνται να εκλέγουν τους ελεγκτές τους από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές εφόσον υπερβαίνουν τα αριθμητικά όρια των δύο από τα εξής τρία κριτήρια:

- ✓ Σύνολο ισολογισμού € 2.500.000,
- ✓ Καθαρός κύκλος εργασιών € 5.000.000,
- ✓ Μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως άτομα 50.

Για την υπαγωγή στον έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών απαιτείται υπέρβαση των αριθμητικών ορίων των δύο από τα άνω τρία κριτήρια σε δύο συνεχόμενες χρήσεις,

οπότε από την τρίτη χρήση είναι υποχρεωτικός ο έλεγχος και παύει να είναι υποχρεωτικός όταν σε δύο συνεχόμενες χρήσεις δεν θα υπάρχει υπέρβαση των κριτηρίων. Σε περίπτωση συγχωνεύσεως εταιρειών, επειδή η νέα εταιρεία, καθώς και η απορροφώσα, είναι καθολικός διάδοχος των συγχωνευόμενων(και απορροφούμενων), εάν μία από αυτές υπήγετο στον έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών, η υποχρέωση αυτή συνεχίζεται στη νέα εταιρεία(χωρίς τη μεσολάβηση μεταβατικής περιόδου).

4.3 Η πρόσκληση συγκλήσεως της Γενικής Συνέλευσης(Γ.Σ.)

4.3.1 Σύγκληση της Γ.Σ.- Καθολική Γ.Σ.- Αυτόκλητη Γ.Σ.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, «η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες» για τη συμμετοχή τους στη Γ.Σ., δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και στις πολιτικές και οικονομικές εφημερίδες, τουλάχιστον είκοσι (20) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασεως, μη υπολογιζόμενων στις 20 ημέρες των ημερών δημοσιεύσεως και συνεδρίασεως.

Τα βασικά είδη των Γενικών Συνελεύσεων είναι τρία:

- ✚ Η τακτική Γ.Σ., η οποία δεν συνέρχεται αυτόκλητα αλλά συγκαλείται από το Δ.Σ. και έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα εγκρίσεως των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και διαθέσεως των κερδών. Επίσης, έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει και για οποιοδήποτε άλλο θέμα που περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη.
- ✚ Η έκτακτη Γ.Σ., συγκαλείται από το Δ.Σ. όταν, κατά την κρίση του, υπάρχουν θέματα για τα οποία πρέπει να αποφασίσει η Γ.Σ., ή μετά από αίτηση της μειοψηφίας.
- ✚ Η καταστατική Γ.Σ. συγκαλείται από το Δ.Σ. και λαμβάνει αποφάσεις σε θέματα βασικής σημασίας, για τα οποία απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

Πρόσκληση για σύγκληση γενικής συνέλευσης δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίησή της και στη λήψη αποφάσεων. Πρόκειται για την αποκαλούμενη

καθολική Γ.Σ., η οποία, όταν συνέρχεται χωρίς προηγούμενη απόφαση του Δ.Σ.(και κατά συνέπεια χωρίς πρόσκληση και ημερήσια διάταξη), καλείται αυτόκλητη Γ.Σ.

Η τακτική Γ.Σ. συνέρχεται υποχρεωτικά «τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση και εντός έξι (6) το πολύ μηνών από τη λήξη της χρήσης» και της ανήκει αποκλειστικά η αρμοδιότητα της εγκρίσεως των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

4.4 Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα

4.4.1 Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Επί τριάντα και πλέον χρόνια η Ελλάδα αγωνιζόταν να αποκτήσει το δικό της Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Το 1980 με το Ν. 1041/1980 και το Π.Δ. 1123/1980, η χώρα απέκτησε ένα σύγχρονο και πρωτοποριακό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, το οποίο τέθηκε σε προαιρετική εφαρμογή το 1981 και σε υποχρεωτική εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 1991 για τις εμπορικές εταιρείες και παροχής υπηρεσιών και από 1 Ιανουαρίου 1992 για τις βιομηχανικές και ξενοδοχειακές εταιρείες που ελέγχονται υποχρεωτικά από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές (άρθρο 7, παρ. 1 του Ν. 1882/1990). Αργότερα, η υποχρέωση τήρησης του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.) επεκτάθηκε σε όλες τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (άρθρο 7, παρ. 2 του Π.Δ. 186/1992).

Το Ε.Γ.Λ.Σ. βοήθησε στη μηχανογράφηση των οικονομικών μονάδων, ελαχιστοποίησε το λογιστικό κόστος και συνέβαλε αποτελεσματικά στην ορθολογική διαχείριση και ανάπτυξή τους και δίνει αξιόπιστα στοιχεία συγκρίσιμα διαχρονικά και διακλαδικά, κατάλληλα για την κατάρτιση δεικτών της οικονομίας, στους οποίους βασίζονται κρίσιμες για την χώρα αποφάσεις. Γι' αυτό η καθιέρωση του Ε.Γ.Λ.Σ. χαρακτηρίστηκε ως «λογιστική επανάσταση», η οποία απέφερε στις οικονομικές μονάδες και στην οικονομία της Ελλάδας «καρπούς».

4.4.2 Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στην Ελλάδα

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.) ήρθαν στην Ελλάδα το 1974 από το Σώμα Ορκωτών Λογιστών (Σ.Ο.Λ.), το οποίο υπήρξε μέλος της IASC σχεδόν από την ίδρυσή της. Το Σ.Ο.Λ. άρχισε να μεταφράζει, να εκδίδει και να διανέμει στον επιστημονικό κόσμο και στις επιχειρήσεις τα Δ.Λ.Π. πριν από σχεδόν 25 χρόνια. Το

Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που διαδέχθηκε το Σ.Ο.Λ. το 1993, συνέχισε την προσπάθεια αυτή, ώστε σήμερα να έχουν εκδοθεί στην ελληνική γλώσσα όλα τα σε ισχύ Δ.Λ.Π. και οι 24 Διερμηνείες αυτών.

Η Ελλάδα έχει νομοθετήσει τα δικά της Λογιστικά Πρότυπα, όπως και κάθε χώρα μπορεί να το πράξει, τα οποία, όμως, έχουν προσαρμοστεί προς τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κοινοτικής νομοθεσίας, όντας η Ελλάδα κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κατάρτιση των λογιστικών οδηγιών της Ε.Ε. βέβαια, δεν έγινε χωρίς να ληφθούν υπόψη τα Δ.Λ.Π. Παράλληλα, η Ε.Ε. επεδίωξε τη θέσπιση κανόνων εναρμόνισης των λογιστικών αρχών και κανόνων σε κάθε κράτος – μέλος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι οι ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται στα κράτη – μέλη της Ε.Ε., σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία διαφέρουν σε ορισμένα σημεία από αυτές που καταρτίζονται με βάση τα Δ.Λ.Π.

Τα Δ.Λ.Π. δεν αποτελούν απλά μία υποχρέωση, αλλά ανάγκη για την αποτελεσματικότερη διοικητική λειτουργία της επιχείρησης και ταυτόχρονα ένα εργαλείο, το οποίο, αν χρησιμοποιηθεί σωστά, μπορεί να αποτελέσει εκείνο το συγκριτικό πλεονέκτημα που θα διαφοροποιήσει και θα καθιερώσει μία επιχείρηση στις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στις διεθνείς αγορές.

4.4.3 Επιπτώσεις από την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα

Με δεδομένη τη διαφορά φιλοσοφίας μεταξύ των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και των Ελληνικών Λογιστικών Κανόνων (Ε.Γ.Λ.Σ.) η επιτυχία ενός τέτοιου μεγέθους και σημασίας εγχειρήματος απαιτεί καλό σχεδιασμό, συντονισμό ενεργειών και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων (κράτος και εποπτικοί φορείς, ορκωτοί ελεγκτές και διοικήσεις των υποκείμενων επιχειρήσεων).

Οι εποπτικές αρχές φαίνεται να υστερούν σημαντικά σε αξιοπιστία, ενώ απαιτείται σοβαρή βελτίωση σε στελέχωση, ανεξαρτησία από πολιτικά και οικονομικά κέντρα εξουσίας και διαφάνεια στη λειτουργία τους. Αξίζει να αναφέρουμε ότι τίθεται πρόβλημα σχετικά με την ανεξαρτησία των εποπτικών αρχών καθώς υπάρχει ταύτιση κριτή και κρινόμενου (σύγκρουση συμφερόντων). Την ίδια στιγμή οι προηγμένες χώρες προσπαθούν να βελτιώσουν τη λειτουργικότητα, την αποτελεσματικότητα, την ανεξαρτησία και τη λογοδοσία των δημόσιων εποπτικών αρχών. Συνεπώς, το πολιτικό

σύστημα διακυβέρνησης της χώρας δεν είναι δυνατόν να συνεχίσει να αδρανή για τόσο σοβαρά για τη λειτουργία της αγοράς θέματα.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα υπερέχουν σαφώς των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων σε μία σειρά κριτήρια, ωστόσο η εφαρμογή τους συνοδεύεται από αρκετά προβλήματα, όπως έλλειψη επαρκούς καθοδήγησης, ανεπάρκεια καταρτισμένων λογιστών και ελεγκτών, έλλειψη ομοιομορφίας στην εφαρμογή και σημαντικά περιθώρια δημιουργικής λογιστικής. Περαιτέρω το θεσμικό και το νομοθετικό περιβάλλον δεν έχουν εναρμονιστεί πλήρως για την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Η παράλληλη λειτουργία δύο σημαντικά διαφορετικών λογιστικών μοντέλων κρίνεται ότι δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα θεωρείται ότι παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση για τη λήψη αποφάσεων και αναδεικνύουν κινδύνους και άλλα σημαντικά θέματα, διευκολύνουν την διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων και βελτιώνουν την πιστοληπτική τους ικανότητα.

Τέλος, οι ελεγκτές εκφράζουν τη γνώμη ότι η διενέργεια ποιοτικού ελέγχου επί του έργου τους μπορεί να συντελέσει στη βελτίωση της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης αλλά και στην προστασία του κύρους του επαγγέλματος. Συνεπώς είναι καιρός να ενεργοποιηθεί ή από ετών ψηφισθείσα σχετική διάταξη της νομοθεσίας καθώς ως σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί ποτέ δημόσιος ποιοτικός έλεγχος στην Ελλάδα.

Βέβαια ένα άρτιο και ολοκληρωμένο σύστημα εποπτείας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε όλες τις προηγμένες χώρες συμπληρώνεται από τη λειτουργία ενός πειθαρχικού συμβουλίου.

4.5 Δημοσιότητα των οικονομικών καταστάσεων που δεν έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.)

4.5.1 Καταχώριση στο Μητρώο Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε) και δημοσίευση στο ΦΕΚ (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) σχετικής ανακοίνωσης

Στο άρθρο 7α § 1 περ. ζ' κωδ. Ν. 2190/1920, ορίζεται ότι σε δημοσιότητα υποβάλλονται και οι «ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες

από τη Γενική Συνέλευση (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρείας». Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 7β του νόμου ορίζεται ότι η δημοσιότητα πραγματοποιείται με την καταχώριση, μετά από έλεγχο, των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, της έκθεσης ελέγχου και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης της Νομαρχίας που η εταιρεία έχει την έδρα της. Για τράπεζες, ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρείες, Ανώνυμες Εταιρείες που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, η καταχώριση γίνεται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών που τηρείται στην αρμόδια κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Επίσης, η δημοσιότητα πραγματοποιείται με τη δημοσίευση, με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας, στο τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της εφημερίδας της Κυβερνήσεως, ανακοίνωσης για την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών των πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Κατ' εξαίρεση, οι αρχικές και οι τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το προσάρτημα, καθώς και η έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, δημοσιεύονται στο σύνολό τους τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης και, σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από αυτή.

Για τη δημοσίευση, στο σύνολό τους, στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. του ΦΕΚ, των οικονομικών καταστάσεων, εκτός από το προσάρτημα, την Έκθεση Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών και την πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, με συνοπτικό διαβιβαστικό, υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία (κεντρική ή νομαρχίας) του Υπουργείου Ανάπτυξης τα εξής:

- 1) Τρία υπογεγραμμένα αντίγραφα του ισολογισμού της χρήσης, μαζί με το λογαριασμό αποτελέσματα χρήσης, τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και την Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή,
- 2) Πρόσκληση συγκλήσεως της Γενικής Συνέλευσης,

- 3) Διπλότυπο Δ.Ο.Υ. καταβολής παραβόλου (για δημοσίευση στο ΦΕΚ του ισολογισμού και των παρακολουθημάτων του) και έτερο διπλότυπο παραβόλου για δημοσίευση της προσκλήσεως Γενικής Συνέλευσης,
- 4) Τριπλότυπα Τ.Α.Π.Ε.Τ. για ισολογισμό και έτερο για την πρόσκληση συγκλήσεως Γενικής Συνέλευσης.

Εκτός από την δημοσίευση στο ΦΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43β §§ 4 και 5 κωδ. Ν. 2190/1920, ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσης, ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων και η Έκθεση (πιστοποιητικό) Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, καθώς και οι καταστάσεις μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμιακών ροών (όταν σύμφωνα με το άρθρο 42α § 1 συντάσσονται), δημοσιεύονται με επιμέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου στις πολιτικές και οικονομικές εφημερίδες είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

4.6 Δημοσιότητα και έλεγχος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.)

4.6.1 Υποχρεώσεις των εταιρειών που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π.

Οι ανώνυμες εταιρίες, των οποίων οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και τα πιστωτικά και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα που έχουν τη μορφή ανώνυμης εταιρίας, συντάσσουν Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από την διάταξη αυτή εξαιρείται η Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, οι μητρικές εταιρίες συντάσσουν Ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

Οι μη εισηγμένες και μη συνδεδεμένες με αυτές ανώνυμες εταιρίες και οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης μπορούν να συντάσσουν τις προβλεπόμενες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα υιοθετούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, εφόσον η εφαρμογή των προτύπων αυτών έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων ή εταιρών της εταιρίας και υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση θα προβλέπει την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. για τουλάχιστον πέντε (5) συνεχόμενες χρήσεις. Η προαιρετική επιλογή της υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από μητρική εταιρία εγκατεστημένη στην Ελλάδα αυτόματα συνεπάγεται την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π. από όλες τις συνδεδεμένες με τη μητρική εταιρία επιχειρήσεις, οι

οποίες είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα ή εκτός Ελλάδας, εφόσον η νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής τους παρέχει την επιλεκτική δυνατότητα εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

4.6.2 Δημοσιότητα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων που είναι συντεταγμένες σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

Εφόσον συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η Έκθεση του Δ.Σ. ή των Διαχειριστών μπορεί να είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της εταιρίας και των θυγατρικών της και με αναφορά στα επιμέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά δεδομένα της εταιρίας, όπου αυτό κρίνεται από τη διοίκηση της εταιρίας σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.

Οι διατάξεις των ελεγκτών και των εκθέσεων ελέγχου τους είναι οι ακόλουθες:

1. Οι εταιρίες που συντάσσουν υποχρεωτικά ή προαιρετικά ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα υποχρεούνται να υποβάλλουν τις καταστάσεις αυτές σε έλεγχο Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.
2. Οι απαραίτητες αναφορές στο Πιστοποιητικό (Έκθεση) Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών ορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), μετά από σχετική εισήγηση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, στα πλαίσια των κανόνων των Δ.Λ.Π. της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών. Η Έκθεση Ελέγχου περιλαμβάνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και η Έκθεση Επισκόπησης περιλαμβάνει τις περιοδικές οικονομικές καταστάσεις.

Οι ανώνυμες εταιρίες που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους υποχρεούνται: α) να εφαρμόζουν την προβλεπόμενη δημοσιότητα, β) να δημοσιεύουν στο τεύχος ανωνύμων εταιριών και Ε.Π.Ε. της εφημερίδας Κυβερνήσεως αυτούσιες τις αρχικές και τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το προσάρτημα και την έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών και γ) να δημοσιεύουν σε πολιτικές και

οικονομικές εφημερίδες τα οικονομικά στοιχεία και τις πληροφορίες που προβλέπονται από Υπουργική Απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ – ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΙΑΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ 2004 – 2005

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/2004

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 01/01/04 – 31/12/04

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ
Α. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως 111.556,06	1) Μετοχικό κεφάλαιο
Αποσβέσεις 80.451,01	Καταβλημένο 908.739,50
Καθαρή Αξία 31.105,05	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 908.739,50
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΕΓΚΑΤ/ΕΩΣ 111.556,06	2) ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ 80.451,01	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ 31.105,05	Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπόν περιουσιακών στοιχείων 68.630,55
Β. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Επιχορηγήσεις επενδύσεων
1) ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	παγίου ενεργητικού 368.893,14
Γήπεδα - οικόπεδα 89.797,00	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑΠΡΟΣ/ΓΗΣ
Κτίρια & τεχνικά έργα 3.268.115,94	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔ/ΩΝ 437.523,69
Αποσβέσεις 705.458,37	3) ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Καθαρή Αξία 2.562.657,57	

Μηχ/τα - τεχνικές εγκ/σεις & λοιπός μηχαν/κός εξοπλισμός	1.075.750,20	Τακτικό αποθεματικό	73.022,48
Αποσβέσεις	780.259,05	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	61.502,79
Καθαρή Αξία	295.491,15	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΕΦ/ΩΝ	134.525,27
Μεταφορικά μέσα	430.478,86	4) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	
Αποσβέσεις	363.242,42	Υπόλοιπο κερδών χρήσης εις νέο	351.182,14
Καθαρή Αξία	67.236,44	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	351.182,14
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	503.971,85	ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.831.970,60
Αποσβέσεις	362.574,61	B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ	
Καθαρή Αξία	141.397,24	Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους & έξοδα	54.252,60
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤ/ΩΝ	5.368.113,85	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ	54.252,60
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	2.211.534,45	Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ	3.156.579,40	1) ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	5.368.113,85	Ομολογιακά δάνεια	4.500.000,00
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	5.211.534,45	2) ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ	3.156.579,40	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	4.500.000,00
Συμμετοχές σε λοιπές επιχ/σεις	110.783,79	2) ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Λοιπές μακροπρ/μες απαιτήσεις	13.434,00	Προμηθευτές	1.627.462,23

ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜ/ΧΩΝ & ΑΛΛΩΝ ΜΑΚΡΟΠΡ/ΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ 124.217,79		
	Επιταγές πληρωτές	600.719,93
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 5.492.331,64	Τράπεζες λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	4.542.576,13
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ 2.211.534,45	Προκαταβολές πελατών	61.242,37
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ 3.280.797,19	Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	84.451,43
Γ) ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ασφαλιστικοί οργανισμοί	55.174,12
1) ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτ την επόμενη χρήση	200.000,00
Εμπορεύματα 2.057.828,34	Πιστωτές διάφοροι	46.505,50
Προϊόντα έτοιμα, ημιτελή, υποπροϊόντα & υπολείμματα 48.147,14	ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 7.218.131,71	
Πρώτες & βοηθητικές ύλες 764.396,05	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 11.718.131,71	
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων 5.143,58	Δ) ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ 5.875.515,11	Έξοδα χρήσης δεδουλευμ.	3.161,81
2) ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ 3.161,81	
Πελάτες 2.497.133,90		
Μείον: Προβλέψεις 68.619,12		
Επιταγές εισπρακτέες χαρτοφυλ/ου 909.077,64	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ 13.607.516,72	
Στις τράπεζες σε εγγύηση 3.522.375,19		
Σε καθυστέρηση (σφραγ.) 46.988,00		
Χρεώστες διάφοροι 275.861,72		
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ 7.182.817,33		
3) ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
Ταμείο 2.626,24		
Καταθέσεις Όψεως 234.655,80		
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ 237.282,04		
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 10.295.614,48		

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 13.607.516,72

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 31/12/2004	
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	13.723.824,71
Μείον: Κόστος πωλήσεων	10.673.019,32
ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	3.050.805,39
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	2.400,00
ΣΥΝΟΛΟ ΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	3.053.205,39
ΜΕΙΟΝ	
1) Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	751.821,15
2) Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	1.311.614,91
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ	
ΕΞΟΔΩΝ	2.063.436,06
ΜΕΡΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	989.769,33
ΠΛΕΟΝ	
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα	19.456,19
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ	
ΕΞΟΔΩΝ	19.456,19
ΜΕΙΟΝ	
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	739.769,27
ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ	
ΕΞΟΔΩΝ	739.769,27
ΟΛΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	269.456,25
II. ΕΚΤΑΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
ΠΛΕΟΝ	
1) Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	179.872,12

2) Έκτακτα κέρδη	420,17
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ & ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	
& ΚΕΡΔΩΝ	180.292,29
ΜΕΙΟΝ	
Έκτακτα & και ανόργανα έξοδα	61.951,58
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ & ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ &	
ΖΗΜΙΩΝ	61.951,58
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	118.340,71
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	387.796,96
ΜΕΙΟΝ	
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	478.864,09
Μείον: Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο	
λειτουργικό κόστος	478.864,09
ΑΦΑΙΡΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΗΣ	
ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	387.796,96

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ 31/12/2004	
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	387.796,96
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων	
χρήσεων	75.326,81
ΜΕΙΟΝ	
Φόρος εισοδήματος	97.399,24
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ	97.399,24

ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	365.724,53
ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ	
1) Τακτικό αποθεματικό	14.542,39
2) Υπόλοιπο κερδών εις νέο	351.182,14
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΕΡΔΩΝ	365.724,53

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/2005

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 01/01/05 – 31/12/05

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ
Α. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως 115.580,56	1) ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
Αποσβέσεις 93.266,51	Καταβλημένο 908.739,50
Καθαρή Αξία 22.314,05	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 908.739,50
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ 115.580,56	2) ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ 93.266,51	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ 22.314,05	Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμ/χών & χρεογράφων 137.807,43
Β. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Επιχορηγήσεις επενδύσεων
1) ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	παγίου ενεργητικού 349.451,52
Γήπεδα - οικόπεδα 119.710,16	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
Κτίρια & τεχνικά έργα 3.385.229,77	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 487.258,95
Αποσβέσεις 982.175,75	3) ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Καθαρή Αξία 2.403.054,02	Τακτικό αποθεματικό 108.986,79
Μηχ/τα - τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπός μηχανολ/κός εξοπλισμός 1.108.871,27	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων 61.502,79
Αποσβέσεις 842.909,98	

Καθαρή Αξία 265.961,29	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 170.489
Μεταφορικά μέσα 456.138,28	4) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ
Αποσβέσεις 386.970,78	Υπόλοιπο κερδών χρήσης εις νέο 1.034.504,02
Καθαρή Αξία 69.167,50	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟΝ 1.034.504,02
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός 604.326,57	ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2.600.992,05
Αποσβέσεις 407.252,21	B. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
Καθαρή Αξία 197.074,36	1) ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 5.674.276,05	Ομολογιακά δάνεια 4.100.000,00
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ 2.619.308,72	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 4.100.000,00
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ 3.054.967,33	2) ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 5.674.276,05	1) Προμηθευτές 1.381.469,35
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ 2.619.308,72	2) Επιταγές πληρωτέες 1.289.676,48
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ 3.054.967,33	3) Τράπεζες λογ. Βραχ/μων υποχ/ων 5.569.081,67
2) ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΆΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠ/ΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣ	4) Προκαταβολές πελατών 35.138,36
Συμμετοχές σε λοιπές επιχ/εις 126.533,79	5) Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη 349.954,31
Λοιπές μακροπ/μες απαιτήσεις 13.434,00	6) Ασφαλιστικοί οργανισμοί 78.547,04
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜ/ΧΩΝ & ΆΛΛΩΝ ΜΑΚΡΟΠΡ/ΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ 139.967,79	7) Μακρ/μες υποχ/σεις πληρωτέες την επόμενη χρήση 400.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 5.814.243,84	8) Πιστωτές διάφοροι 10.761,91
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ 2.619.308,72	ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 9.114.629,12
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ 3.194.935,12	Γ) ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
1) ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 13.214.629,12

	Γ) ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ
Εμπορεύματα 2.802.571,62	Έσοδα επόμενων χρήσεων 7.500,00
Προϊόντα έτοιμα, ημιτελή, υποπροϊόντα & υπολείμματα 95.740,05	Έξοδα χρήσης δεδουλευμ. 3.161,81
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ
Πρώτες & βοηθητικές ύλες 703.961,53	ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ 10.661,81
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων 10.936,10	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ 15.826.282,98
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ 3.613.209,30	
2) ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
Πελάτες 3.201.165,24	
Μείον: Προβλέψεις 218.619,12	
Επιταγές εισπρακτέες χαρτοφυλακίου 289.191,67	
Στις τράπεζες σε εγγύηση 4.721.814,05	
Σε καθυστέρηση (σφραγ.) 46.988,00	
Χρεώστες διάφοροι 406.050,12	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ 8.446.589,96	
3) ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
Ταμείο 2.355,43	
Καταθέσεις Όψεως 546.879,12	
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ 549.234,55	
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 12.609.033,81	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 15.826.282,98	

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 31/12/2005	
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	14.404.321,95
Μείον: Κόστος πωλήσεων	10.651.521,71
ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	3.752.800,24
ΣΥΝΟΛΟ ΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	3.752.800,24
ΜΕΙΟΝ	
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	449.936,26
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	1.518.837,72
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ	
ΕΞΟΔΩΝ	1.968.773,98
ΜΕΡΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	1.784.026,26
ΠΛΕΟΝ	
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα	20.871,37
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	20.871,37
ΜΕΙΟΝ	
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	722.026,13
ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	722.026,13
ΟΛΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	1.082.871,50
II. ΕΚΤΑΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
ΠΛΕΟΝ	
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	135.485,97
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	
ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΝ	135.485,97
ΜΕΙΟΝ	
Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	258.603,46
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	
ΚΑΙ ΖΗΜΙΩΝ	258.603,46
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	- 123.117,49
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	959.754,01
ΜΕΙΟΝ	

Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	413.110,96
Μείον:	
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	413.110,96
ΑΦΑΙΡΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΗΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	959.754,01

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ 31/12/2005	
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	959.754,01
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων	351.182,14
ΜΕΙΟΝ	
Φόρος εισοδήματος	240.467,82
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ	240.467,82
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	1.070.468,33
ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ	
Τακτικό αποθεματικό	35.964,31
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	1.034.504,02
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΕΡΔΩΝ	1.070.468,33

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε: ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ε.Π.Ε: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Δ.Ο.Υ: ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ε.Γ.Λ.Σ: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Κ.Β.Σ: ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ε.Ε: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Π.Δ: ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Κ.Α.Χ: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Δ.Σ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Γ.Σ: ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Ε.Λ.Τ.Ε: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ

Δ.Λ.Π: ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «Γενικό Λογιστικό Σχέδιο» Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη
- «Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική», Χρήστου Βασ. Ναούμ, Αθήνα 1994
- Κώδικας Βιβλίων Στοιχείων
- «Λογιστική» - Νικόλαος Σ. Πομόνης
- Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων – Νικήτα Α. Νιάρχου – Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ – Αθήνα 2004
- «Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο» - Γρηγοράκος Θεόδωρος
- Χρηματοοικονομική Διοίκηση – Δημήτριος Βασιλείου – Νικόλαος Ηρειώτης – Εκδοτικός Οίκος Rosili
- «Γενική Χρηματοοικονομική Λογιστική» Δ. Γκίνογλου – Π. Ταχυνάκης – Σ. Μουσή

